



Kontakty z Mediami  
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej  
**KOMUNIKAT PRASOWY nr 44/17**

Luksemburg, 4 maja 2017 r.

Wyrok w sprawie C-315/15  
Marcela Pešková i Jirí Pešká / Travel Service a.s.

**Zderzenie samolotu z ptakiem stanowi nadzwyczajną okoliczność, która może  
zwolnić przewoźnika lotniczego z ciężącego na nim obowiązku wypłaty  
odszkodowania w razie znacznego opóźnienia lotu**

*Jednakże w sytuacji, gdy po takim zderzeniu upoważniony ekspert stwierdził, że dany samolot jest  
zdolny do lotu, przewoźnik nie może usprawiedliwiać opóźnienia powołując się na konieczność  
przeprowadzenia ponownej kontroli*

W dniu 10 sierpnia 2013 r. Marcela Pešková i Jirí Pešká chcieli odbyć podróż z Burgas (Bułgaria) do Ostrawy (Republika Czeska) i wybrali lot obsługiwany przez czeskiego przewoźnika lotniczego Travel Service. Przed wylotem do Ostrawy realizujący ten lot samolot odbył już loty na trasach z Pragi do Burgas, z Burgas do Brna (Republika Czeska) i z Brna do Burgas.

Podczas lotu z Pragi do Burgas stwierdzono usterkę techniczną zaworu. Usunięcie tej usterki wymagało interwencji trwającej godzinę i czterdzieści pięć minut. Następnie, jak twierdzi Travel Service, podczas lotu z Burgas do Brna, przy lądowaniu, samolot zderzył się z ptakiem, wobec czego zaszła konieczność przeprowadzenia kontroli stanu technicznego maszyny. Kontrola ta została po raz pierwszy przeprowadzona przez posiadające stosowne uprawnienia lokalne przedsiębiorstwo. Właściciel samolotu – spółka Sunwing – nalegał jednak, aby specjalista z firmy Travel Service przybył do Brna z innego czeskiego miasta, aby zbadać, czy samolot rzeczywiście jest zdolny do lotu. Ostatecznie żadna z tych dwóch kontroli nie wykazała uszkodzeń, które mogłyby podać w wątpliwość zdolność maszyny do lotu.

Z powodu tych dwóch niespodziewanych zdarzeń lot, którym podróżowali M. Pešková i J. Pešká, przybył do Ostrawy z opóźnieniem wynoszącym pięć godzin i dwadzieścia minut.

Następnie M. Pešková i J. Pešká zwrócili się do Obvodní soud pro Prahu 6 (sądu obwodowego nr 6 w Pradze, Republika Czeska) w celu dochodzenia od Travel Service zapłaty kwoty 6 825 CZK (około 250 EUR). Według nich, rozporządzenie Unii w sprawie odszkodowań dla pasażerów lotniczych<sup>1</sup>, zgodnie z jego wykładnią dokonaną przez Trybunał Sprawiedliwości<sup>2</sup>, przyznaje im prawo do takiego odszkodowania w sytuacji, gdy ich lot przybył na lotnisko docelowe z opóźnieniem wynoszącym co najmniej trzy godziny.

W tym kontekście Obvodní soud pro Prahu 6 (sąd obwodowy nr 6 w Pradze, Republika Czeska) zwrócił się do Trybunału z kilkoma pytaniami. Czeski sąd zmierza w szczególności do ustalenia, czy zderzenie z ptakiem jest nadzwyczajną okolicznością, której zaistnienie może zwolnić przewoźnika lotniczego z ciężącego na nim obowiązku wypłaty odszkodowania w razie opóźnienia lotu wynoszącego co najmniej trzy godziny. W myśl rozporządzenia i orzecznictwa Trybunału przewoźnik lotniczy nie powinien bowiem wypłacać odszkodowania, jeśli opóźnienie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

<sup>1</sup> Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. 2004, L 46, s. 1).

<sup>2</sup> Wyrok Trybunału z dnia 19 listopada 2009 r., *Sturgeon* (C-402/07 i C-432/07), zob. także [komunikat prasowy nr102/09](#).

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał przypomniał przede wszystkim, że nadzwyczajne okoliczności w rozumieniu rozporządzenia są to zdarzenia, które ze względu na swój charakter lub swoje źródło nie wpisują się w ramy normalnego wykonywania działalności danego przewoźnika lotniczego i nie pozwalają na skuteczne nad nim panowanie. Trybunał przypomniał także, że nadzwyczajnej okoliczności nie stanowi przedwczesna wadliwość określonych części samolotu, ponieważ awaria tego rodzaju jest nierozzerwalnie związana z systemem funkcjonowania maszyny. Zapewnienie obsługi technicznej i właściwego funkcjonowania samolotu jest bowiem zadaniem przewoźników lotniczych.

Trybunał stwierdził natomiast, że zderzenie samolotu z ptakiem, jak też ewentualne uszkodzenia spowodowane tym zderzeniem, nie są nierozzerwalnie związane z systemem funkcjonowania maszyny, ponieważ zderzenie takie, ze względu na swój charakter i swoje źródło, nie wpisuje się w ramy normalnego wykonywania działalności danego przewoźnika lotniczego i nie podlega jego skutecznej kontroli. Wobec tego **zderzenie samolotu z ptakiem stanowi nadzwyczajną okoliczność w rozumieniu rozporządzenia.**

W tym kontekście Trybunał przypomniał, że przewoźnik lotniczy jest zwolniony z obowiązku wypłaty odszkodowania wyłącznie wtedy, gdy może dowieść, że, po pierwsze, odwołanie lub opóźnienie lotu wynoszące co najmniej trzy godziny jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można by było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, a po drugie, że podjęte zostały wszelkie środki, aby uniknąć sytuacji, w której nadzwyczajne okoliczności, którym przewoźnik musiał stawić czoło, skutkowałyby odwołaniem danego lotu lub jego opóźnieniem wynoszącym co najmniej trzy godziny.

W odniesieniu do kwestii, czy spółka Travel Service zastosowała **po zderzeniu** wszelkie racjonalne środki, aby uniknąć opóźnień lotu, Trybunał zwrócił uwagę, że samolot, którego dotyczyło zdarzenie, najwyraźniej został poddany na lotnisku w Brnie kontroli przez miejscowego specjalistę uprawnionego do tego w świetle obowiązujących przepisów. W tym stanie rzeczy Trybunał stwierdził, że **ponowna kontrola samolotu nie była konieczna do zapewnienia zdolności maszyny do lotu, wobec czego opóźnienia będącego konsekwencją owej kontroli nie można uzasadnić** w świetle ustanowionego rozporządzeniem obowiązku zapłaty odszkodowania.

W odniesieniu do kwestii, czy Spółka Travel Service zastosowała wszelkie racjonalne środki w celu zapobieżenia omawianemu zderzeniu, Trybunał zwrócił uwagę na fakt, że **na przewoźniku tym nie może ciążyć obowiązek stosowania środków, których podjęcie wymagałoby od niego poświęceń, których nie należy od niego wymagać, mając na uwadze możliwości jego przedsiębiorstwa.** O ile jednak od przewoźnika lotniczego można wymagać podjęcia określonych środków prewencyjnych w celu ograniczenia, a nawet wyeliminowania ewentualnego ryzyka zderzeń z ptakami, o tyle przewoźnik taki nie ponosi odpowiedzialności za niedopełnienie przez inne podmioty (w tym w szczególności podmioty zarządzające lotniskami czy właściwych kontrolerów lotniczych) ich obowiązków w zakresie podjęcia leżących w ich gestii środków prewencyjnych.

Trybunał orzekł wreszcie, że w sytuacji, gdy znaczne opóźnienie lotu jest następstwem nie tylko nadzwyczajnej okoliczności – której nie można było uniknąć za pomocą dostosowanych do sytuacji środków i w odniesieniu do której przewoźnik lotniczy podjął wszelkie racjonalne środki zmierzające do uniknięcia jej następstw – (zderzenia samolotu z ptakiem), ale także innej okoliczności (problemu technicznego samolotu), którą należy mu przypisać, opóźnienie będące następstwem nadzwyczajnej okoliczności powinno zostać odliczone od całkowitego opóźnienia danego lotu w chwili lądowania na lotnisku docelowym w celu dokonania oceny, czy część opóźnienia, którą należy przypisać przewoźnikowi, wynosi co najmniej trzy godziny i czy wobec tego w odniesieniu do niej powinno zostać wypłacone odszkodowanie.

---

**UWAGA:** Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z

orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

---

*Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.*

*[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.*

*Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793*

*Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106*